

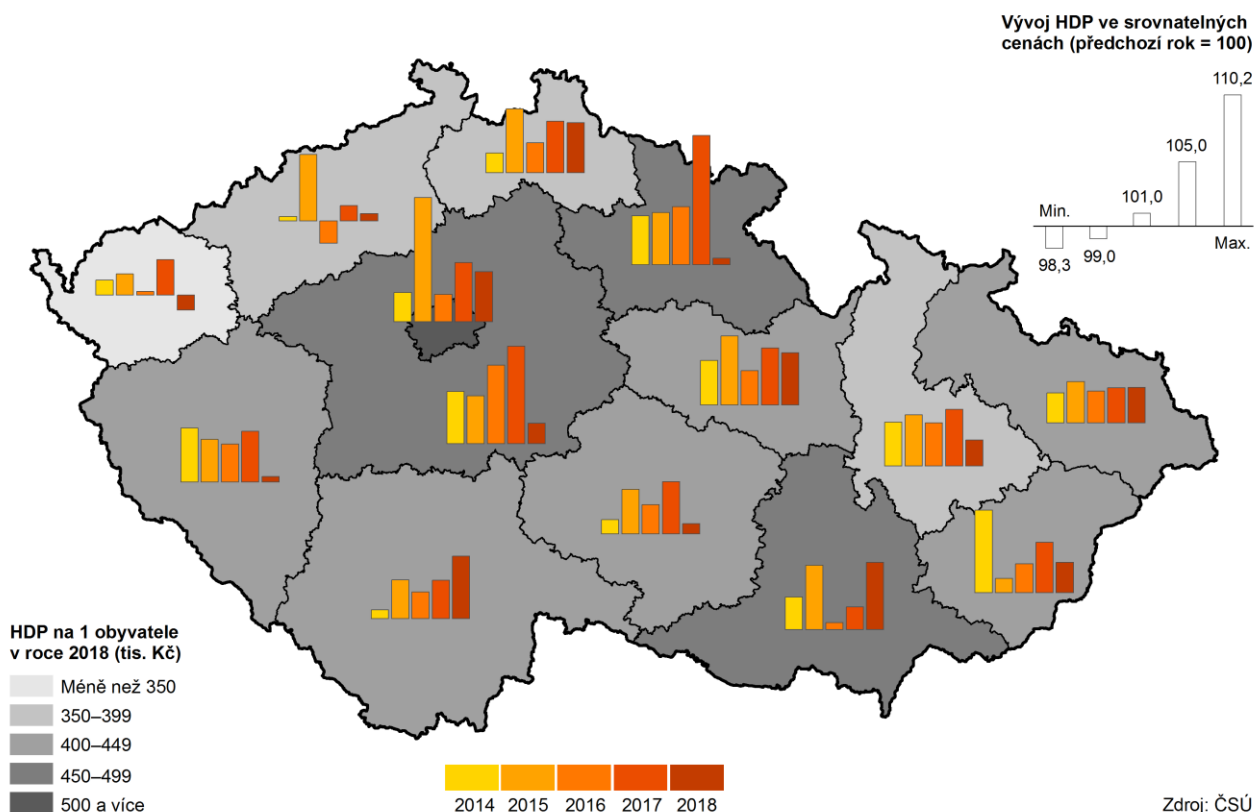
3. Ekonomický vývoj

Makroekonomický rámec

Hrubý domácí produkt Moravskoslezského kraje v roce 2018 meziročně vzrostl, podíl na celé ČR však poklesl

Hrubý domácí produkt (HDP) zachycuje hodnotu produkováných statků a služeb na území kraje v daném roce. Hodnota HDP Moravskoslezského kraje v roce 2018 dosáhla 503,7 mld. Kč v běžných cenách a od roku 2014 se zvyšovala. Ve srovnatelných cenách meziročně vzrostla o 2,8 %. Podíl HDP Moravskoslezského kraje na ČR činil 9,5 % a z velikostně srovnatelných krajů (Středočeský 11,6 % a Jihomoravský 10,8 %) byl nejnižší.

Regionální hrubý domácí produkt v krajích v letech 2014 až 2018

HDP na 1 obyvatele roste, ale průměr na ČR klesá

V přepočtu na 1 obyvatele dosáhl hrubý domácí produkt v kraji v roce 2018 hodnoty 418,3 tis. Kč, což bylo 83,5 % průměru ČR (501 tis. Kč/obyv.). Tato hodnota je o 25,5 tis. Kč vyšší než v předešlém roce a zároveň došlo k růstu průměru na ČR (o 1,1 procentního bodu). Vzhledem k tomu, že více než čtvrtina HDP byla vytvořena v hl. městě Praze (25,8 %) dochází k významnému ovlivnění průměrné hodnoty HDP na 1 obyvatele za celou ČR.

Dalším možným srovnáním je HDP vztažený na jednoho zaměstnance s pracovištěm v kraji. V roce 2018 dosáhl v Moravskoslezském kraji úrovně 882,3 tis. Kč, tj. 89,8 % průměru ČR.

Hrubá přidaná hodnota se rovněž zvýšila

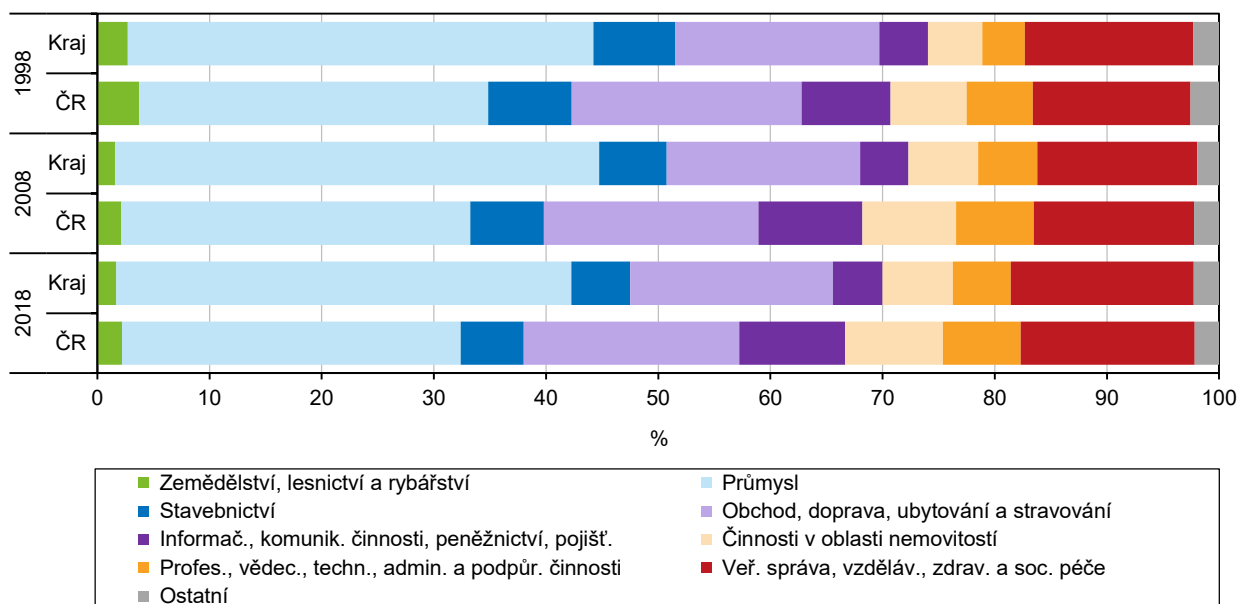
Pro zjištění podílu jednotlivých odvětví na tvorbě HDP se využívá ukazatel hrubé přidané hodnoty (HPH), který představuje HDP bez daní a dotací na produkty. HPH kraje dosáhla v roce 2018 hodnoty 453,2 mld. Kč a je tak o 27,5 mld. Kč vyšší proti roku 2017. Meziročně došlo ke snížení podílu jak primárního sektoru, tak

sekundárního sektoru (v průběhu pěti let dochází k jeho pravidelnému kolísání) a ke zvýšení terciárního sektoru na tvorbě HPH na 52,5 %.

Graf 3.1 Odvětvová struktura hrubé přidané hodnoty v Moravskoslezském kraji a ČR

Zdroj: ČSÚ

Hodnota tvorby hrubého fixního kapitálu roste

Investiční aktivita vyjádřená tvorbou hrubého fixního kapitálu (THFK) v kraji v posledních letech nepatrně rostla. Podle zjištěných údajů bylo v roce 2017 investováno 101,8 mld. Kč. Na celkové republikové tvorbě hrubého fixního kapitálu se kraj podílel 8,1 %. Po přepočtu na 1 obyvatele kraje (84 272 Kč) tvořila hodnota tohoto ukazatele 71,4 % republikového průměru. V porovnání s ostatními kraji byla osmá nejvyšší.

Místní rozpočty

Příjmy místních rozpočtů v Moravskoslezském kraji každoročně narůstají

Celkové příjmy místních rozpočtů¹⁾ v Moravskoslezském kraji pro rok 2019 celkem činily přibližně 63,3 mld. Kč a svým objemem se jednalo o čtvrté nejvyšší rozpočtové příjmy mezi kraji (první byla Praha s 95,4 mld. Kč). Na celkových příjmech ČR ve výši 603,1 mld. Kč se tak podílely 10,5 %. Kapitoulou rozpočtu s nejvyšším objemem příjmů Moravskoslezského kraje byly daňové příjmy s 31,8 mld. Kč, které tak tvořily 50,2 % celkových příjmů kraje. Od roku 2014, kdy jejich výše byla cca 22,7 mld. Kč, daňové příjmy vzrostly o 39,8 %. Mezi 3 hlavní důvody růstu patří opakované navýšení podílů krajů a obcí na celostátních daňových příjmech změnami tzv. rozpočtového určení daní, zvyšování efektivity výběrů daní díky opatřením proti agresivnímu daňovému plánování velkých korporací, podvodům na DPH, krácení tržeb a dalším typům daňových úniků a v neposlední řadě růst ekonomiky.

Čtyři pětiny výdajů místních rozpočtů tvoří běžné výdaje

Výdaje územních rozpočtů Moravskoslezského kraje se svou výší 61,1 mld. Kč (čtvrté nejvyšší v ČR) podílely na celkových výdajích ČR, které v roce 2019 dosáhly výše 571,4 mld. Kč, mírou 10,7 % a s výjimkou roku 2016 každoročně narůstají.

¹⁾ Místní rozpočty jsou tvořeny souhrny rozpočtů krajů, obcí a svazků obcí. Celkové příjmy místních rozpočtů se skládají z daňových příjmů, nedaňových příjmů, kapitálových příjmů a přijatých transferů. Celkové výdaje místních rozpočtů jsou tvořeny běžnými a kapitálovými výdaji.

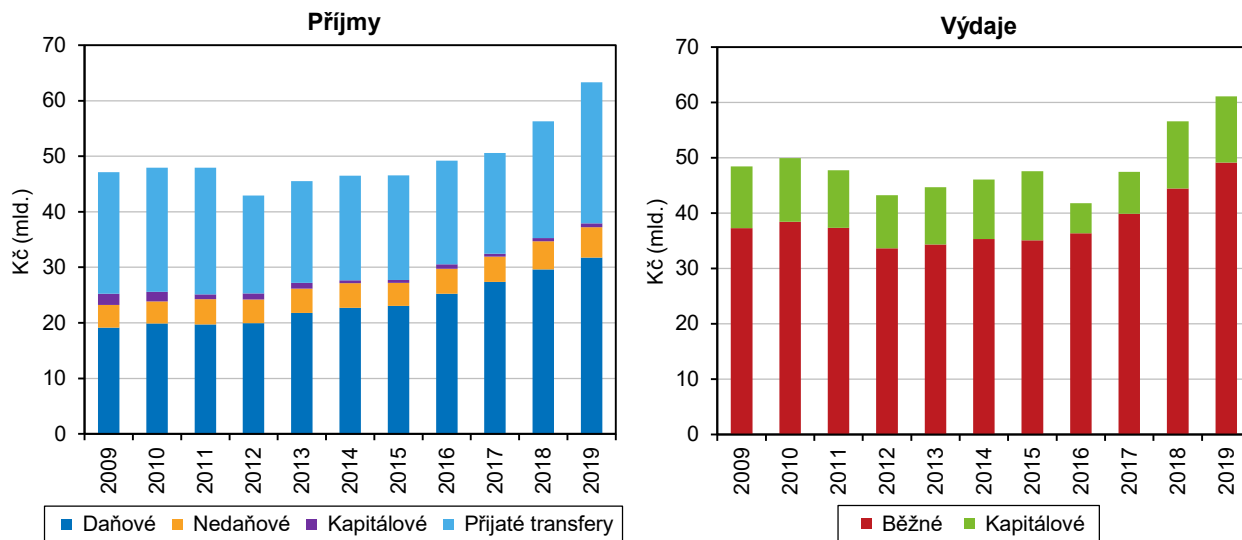
Rozhodující podíl 80,4 % na celkových výdajích měly běžné výdaje v celkové výši 49,1 mld. Kč.

Výsledek hospodaření Moravskoslezského kraje za rok 2019 skončil s přebytkem 2,2 mld. Kč

Z údajů je patrné, že výsledek hospodaření místních rozpočtů Moravskoslezského kraje za rok 2019 skončil s přebytkem cca 2,2 mld. Kč a v rámci ČR byl druhý nejvyšší po Praze (+14,7 mld. Kč). Z výsledků hospodaření ostatních krajů vyplývá, že v roce 2019 žádný z krajů neskončil své hospodaření se záporným saldem. Nejnižší výše hospodářského výsledku byla zaznamenána v Libereckém kraji (370,8 mil. Kč).

Graf 3.2 Příjmy a výdaje místních rozpočtů v Moravskoslezském kraji (po konsolidaci)

Pramen: Ministerstvo financí

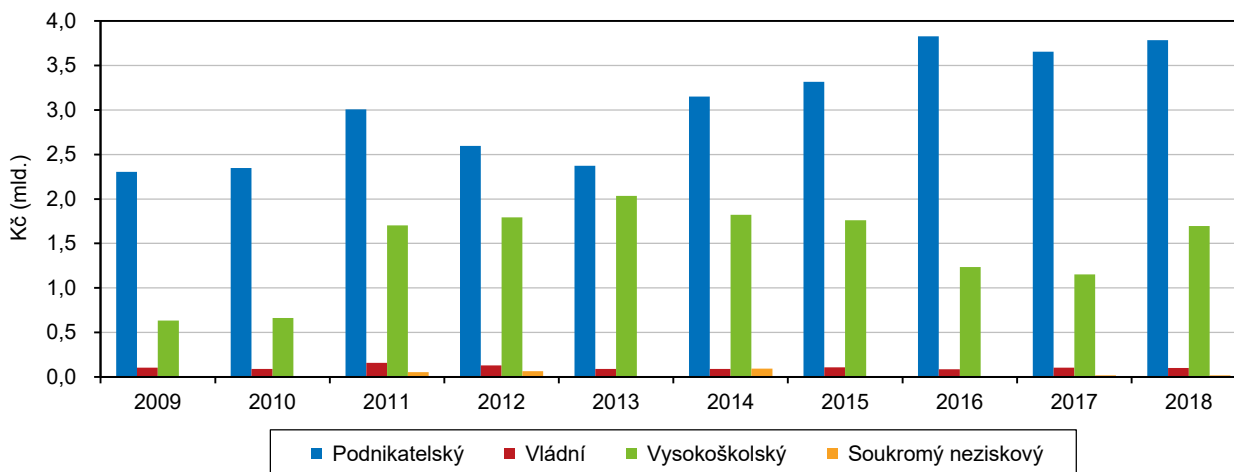
Věda, ICT

Přes 85 % pracovišť výzkumu a vývoje náleží do podnikatelského sektoru

V Moravskoslezském kraji v roce 2018 vykazovalo činnost 284 pracovišť výzkumu a vývoje (VaV), což bylo mezitím o jedno méně. Z uvedeného bylo 247 pracovišť zařazeno do sektoru podnikatelského, 5 pracovišť do sektoru vládního, 27 pracovišť patřilo vysokoškolskému sektoru a 5 pracovišť bylo soukromého neziskového sektoru.

Graf 3.3 Výdaje na výzkum a vývoj podle sektorů v Moravskoslezském kraji

Zdroj: ČSÚ

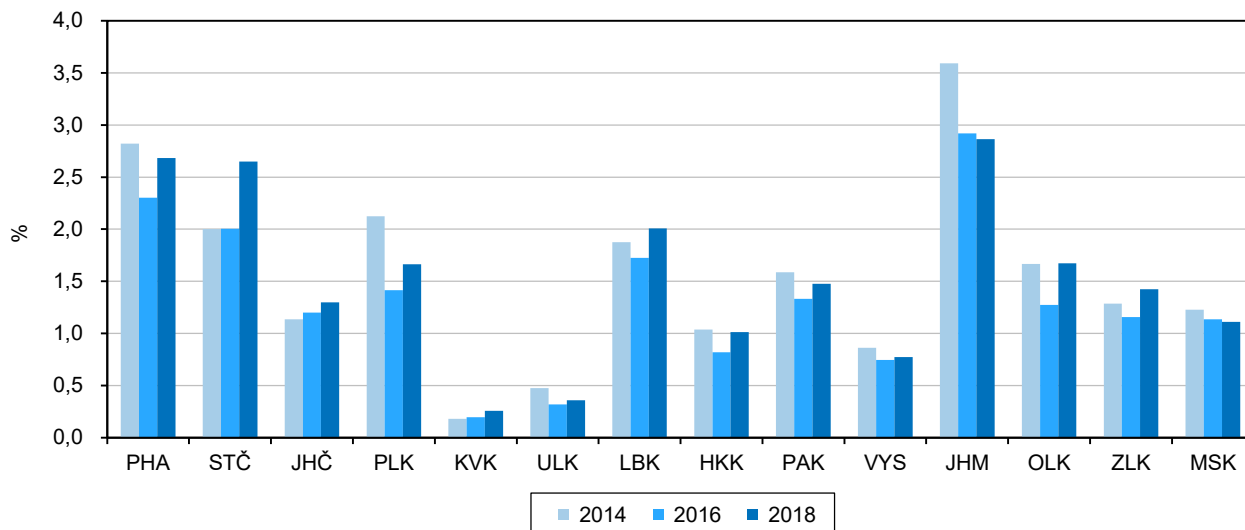

Počet zaměstnanců VaV meziročně roste

Počet zaměstnanců, kteří se zabývají VaV za poslední dva sledované roky rostl. V Moravskoslezském kraji bylo ke konci roku 2018 evidováno 4 968 zaměstnanců (přepočtené počty), z nichž 2 877 bylo výzkumných pracovníků. Necelou čtvrtinu zaměstnanců VaV tvořily ženy (23,4 %). Necelé dvě třetiny zaměstnanců VaV (65,7 %) pracovala v podnikatelském sektoru. Na vysokých školách bylo zaměstnáno 31,5 % z celkového počtu zaměstnanců VaV.

Graf 3.4 Podíl výdajů na výzkum a vývoj na regionálním HDP podle krajů

Zdroj: ČSÚ

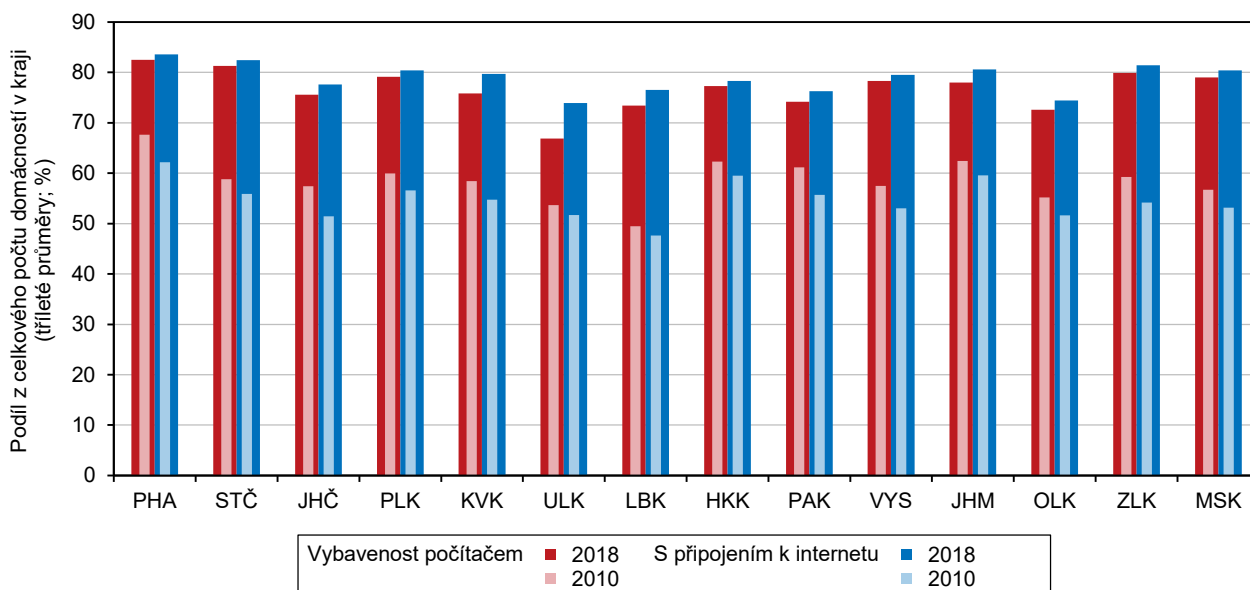

Výdaje na VaV se zvyšují, jejich podíl na regionálním HDP však pomalu klesá

V roce 2018 činily výdaje na VaV v Moravskoslezském kraji 5,6 mld. Kč a na celkových výdajích na VaV v ČR se podílely 5,4 %. V porovnání s rokem předchozím se zvýšily o 13,6 %. Na celkových výdajích na VaV se z více než dvou třetin podílel podnikatelský sektor. Podíl výdajů na VaV v kraji na objemu regionálního HDP dosáhl 1,1 %, což bylo o 0,8 procentního bodu pod republikovým průměrem. Mzdové výdaje z toho činily více než 54 % a více než čtvrtina výdajů na VaV byla financována z veřejných zdrojů ČR (25,4 %).

Graf 3.5 Domácnosti vybavené osobním počítačem a s připojením k internetu podle krajů

Zdroj: ČSÚ

Přístup k internetu má
80,4 % domácností
Moravskoslezského kraje

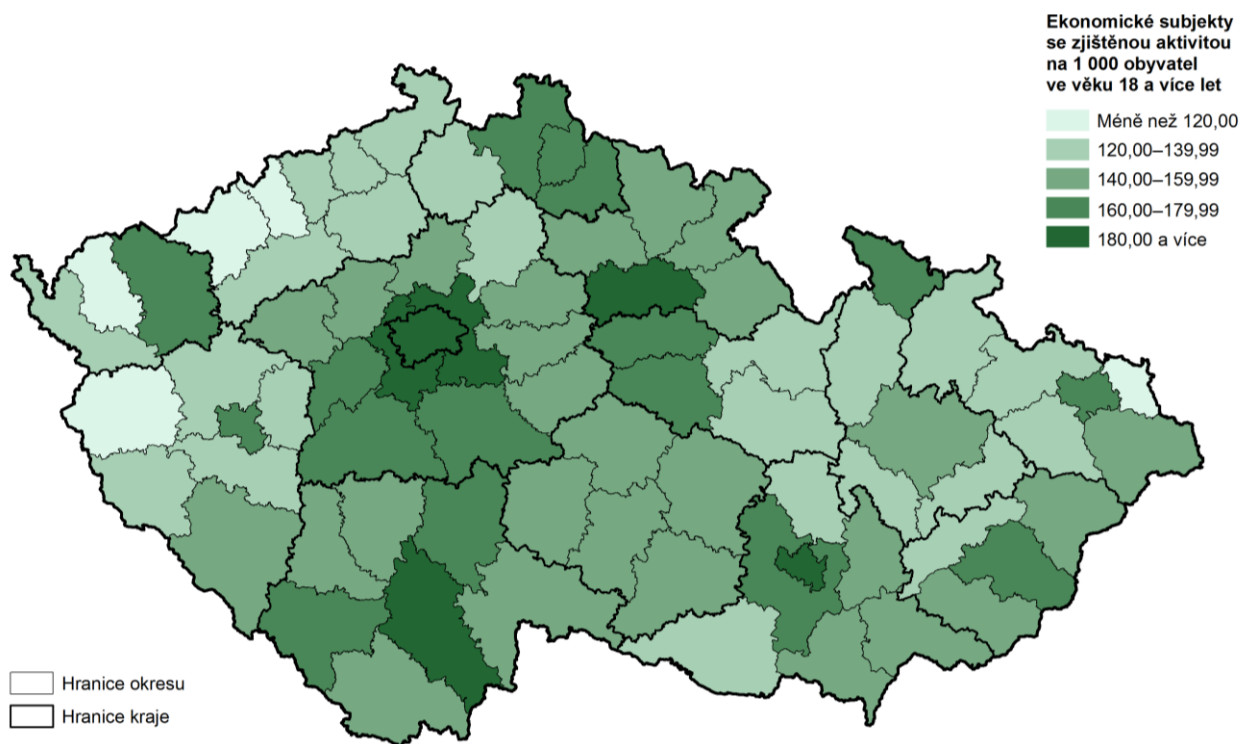
Vybavenost domácností výpočetní technikou je možné hodnotit pomocí výsledků z výběrového šetření o využívání informačních a komunikačních technologií. Podle tohoto šetření roste v Moravskoslezském kraji vybavenost domácností osobním počítačem. V roce 2018 mělo osobní počítač 79,0 % domácností, což představovalo nárůst proti roku 2014 o 9,6 procentního bodu. Vybavenost domácností počítačem se v ostatních krajích ČR pohybuje v rozmezí 66,9 % (Ústecký kraj) až 82,5 % (hl. město Praha). Připojení k internetu uvedlo 80,4 % domácností Moravskoslezského kraje, což je o 0,8 procentního bodu více, než je v celé ČR. Lze konstatovat, že se internet stává běžnou součástí života, což dokládá i fakt, že přes internet v roce 2018 nakupovala více než polovina obyvatel starších 16 let (53,1 %).

Organizační struktura

Počet registrovaných
ekonomických subjektů
v Moravskoslezském kraji
mírně klesl

Registr ekonomických subjektů (RES) zahrnuje všechny právnické a fyzické osoby s postavením podnikatele a organizační složky státu, které jsou účetní jednotkou. V RES bylo na konci roku 2019 evidováno 255 042 subjektů se sídlem v Moravskoslezském kraji a meziročně tak došlo k jejich snížení o 1 829 subjektů (o 0,7 %). Z celkového počtu subjektů připadly tři čtvrtiny na fyzické osoby (195,6 tis.), z nich 182,2 tis. byli živnostníci. Z 59,4 tis. právnických osob bylo nejvíce obchodních společností (36,6 tis.). Na 1 000 obyvatel kraje tak připadalo 212 subjektů, popř. 152 živnostníků.

Intenzita podnikatelské aktivity v okresech k 31. 12. 2019

Pozn.: ekonomické subjekty se sídlem na daném území

Zdroj: ČSÚ

Subjekty se zjištěnou
aktivitou tvoří pouze
polovinu ze všech
ekonomických subjektů
v RES

Pro statistické účely ČSÚ zjišťuje ekonomickou aktivitu jednotlivých subjektů. K 31. 12. 2019 byla aktivní více než polovina z evidovaných subjektů (52,1 %). Nižší zjištěná aktivita byla charakteristická více pro fyzické osoby, kterých bylo aktivních

97,1 tis. osob (tj. 49,6 %), než pro právnické osoby, jichž bylo aktivních 35,7 tis. (60,1 %).

Meziročně se počet nově registrovaných subjektů snížil

Ke konci roku 2019 bylo v Moravskoslezském kraji nově zaregistrováno 9 067 ekonomických subjektů, tj. o 436 subjektů méně než v předešlém roce. Proti roku 2014 to naopak bylo zvýšení o 773 subjektů. Nejvyšší počet nově vzniklých subjektů na 1 000 obyvatel je dlouhodobě zaznamenáván v okrese Ostrava-město a v roce 2019 činil 9,9 subjektu, naopak nejméně jich vzniklo v okrese Nový Jičín (5,9 subjektu).

Zemědělství, těžba dřeva

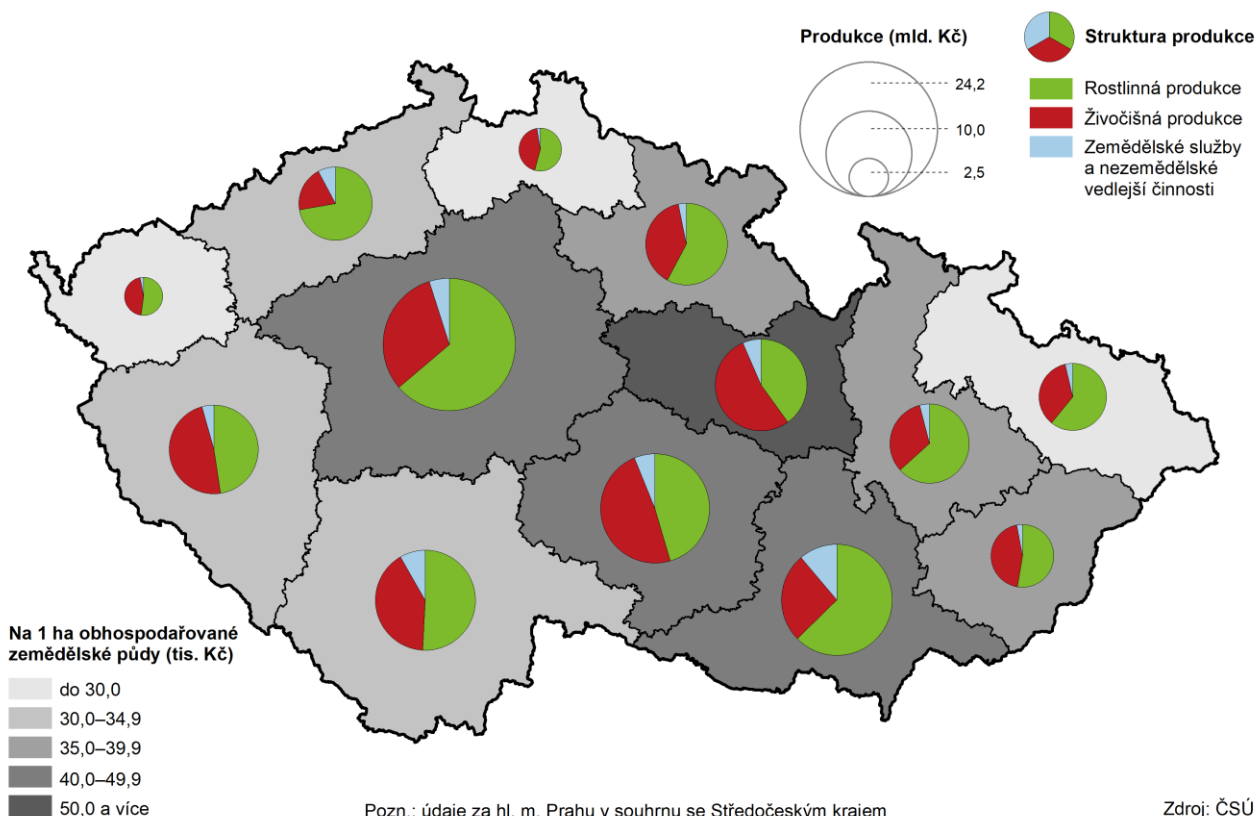
Produkce zemědělského odvětví meziročně vzrostla

Produkce zemědělského odvětví v běžných cenách v Moravskoslezském kraji od roku 2010 meziročně většinou rostla. V roce 2014 díky rekordní sklizni dosáhla nejvyšších hodnot (7,4 mld. Kč), v roce 2015 poklesla o 9,6 %, přičemž pokles pokračoval i v následujících letech až do roku 2018, kdy podle semidefinitivních výsledků (poslední dostupné výsledky) opět meziročně mírně vzrostla (o 2,1 %) na hodnotu 6,3 mld. Kč. Tento nárůst byl zajištěn jak živočišnou (o 1,9 %), tak i rostlinnou produkcí (o 2,5 %).

V kraji dlouhodobě převažuje rostlinná produkce nad živočišnou

Na produkci zemědělského odvětví Moravskoslezského kraje má rozhodující podíl rostlinná výroba. V roce 2018 tvořila celkovou produkci zemědělského odvětví z 60,8 % rostlinná produkce a z 35,6 % živočišná produkce, zbývající část tvořila produkce zemědělských služeb a podíl nezemědělských vedlejších činností.

Produkce zemědělského odvětví v krajích v roce 2018

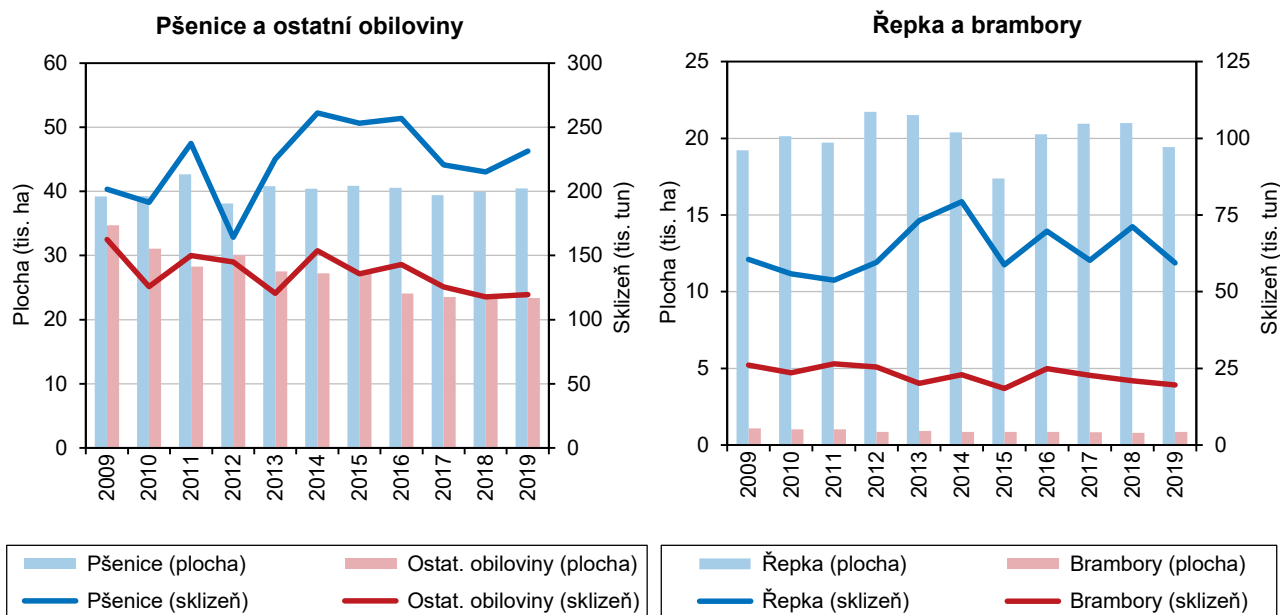

Produkce zemědělského odvětví kraje na 1 ha zemědělské půdy je podprůměrná

Moravskoslezský zemědělský sektor se podílel v roce 2018 na produkci zemědělského odvětví ČR 4,6 %, když jeho podíl na živočišné produkci byl 4,3 % a na rostlinné produkci 5,0 %. Hodnotou produkce se mezi kraji řadí dlouhodobě na čtvrté nejnižší místo, což i odpovídá umístění kraje podle výměry orné půdy. Produkce zemědělského odvětví Moravskoslezského kraje v přepočtu na 1 ha obhospodařované zemědělské půdy byla v roce 2018 třetí nejnižší mezi kraji (29,5 tis. Kč/ha). Největší objem produkce na 1 ha zemědělské půdy vytvořili zemědělci Pardubického kraje (50,0 tis. Kč/ha), naopak nejmenší – karlovarští zemědělci (20,7 tis. Kč/ha).

Graf 3.6 Sklizeň a sklizňové plochy vybraných plodin v Moravskoslezském kraji

Zdroj: ČSÚ

Postupně se zmenšují rozlohy osevních ploch

Obhospodařovaná zemědělská půda v Moravskoslezském kraji v roce 2019 se rozkládala na ploše 211,4 tis. ha a nedoznala tak ve srovnání s rokem 2014 prakticky žádných změn. Orná půda (122,3 tis. ha) zaujímala z této plochy 57,8 %. Většina orné půdy byla oseta (120,7 tis. ha), zbývající 1,3 % byl úhor. Rozloha osevní plochy se postupně snižuje, mění se také struktura pěstovaných plodin, zejména se zmenšily osevní plochy obilovin. Tradičně nejčastěji pěstovanou plodinou v kraji byla pšenice, v roce 2019 na 33,5 % osevních ploch. Na 20,5 % ploch byly pěstovány olejniny, na 17,4 % pícniny a na 16,1 % řepka.

Obilovin se sklídilo více, brambor a řepky méně

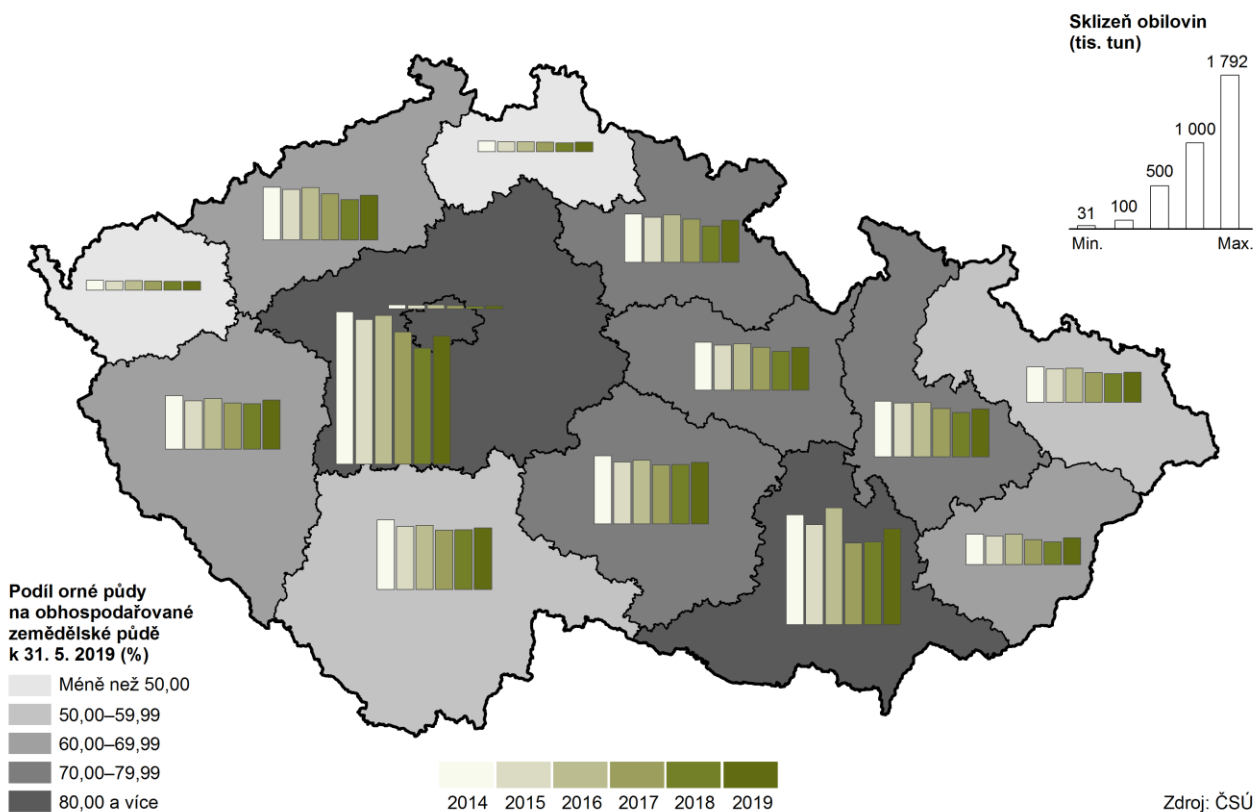
Celková sklizeň obilovin v roce 2019 byla v porovnání s úrodou předchozího roku o 5,5 % vyšší a činila 351 tis. tun. Meziročně se zvýšil i hektarový výnos na 5,53 t/ha. Celková produkce obilovin v kraji tvořila 4,6% podíl republikového úhrnu. V případě brambor a řepky došlo k poklesu sklizeného množství proti roku 2018 o 6,3 %, resp. o 16,7 %.

Nejvíce se využívají statková hnojiva

S výjimkou statkových hnojiv (hnůj, kejda, močůvka) se spotřeba hnojiv vyjádřená v kilogramech na hektar obhospodařované zemědělské půdy meziročně zvýšila. Konkrétně se v Moravskoslezském kraji v hospodářském roce 2018/2019 použilo 123 kg minerálních (nárůst 1,2 %), 198,7 kg vápenatých (+27,2 %), 4 561,4 kg statkových (-2,6 %), 1 846,4 organických (+10,9 %) a 22,0 kg (+538,4 %) organominerálních hnojiv.

Skližeň obilovin v krajích v letech 2014 až 2019

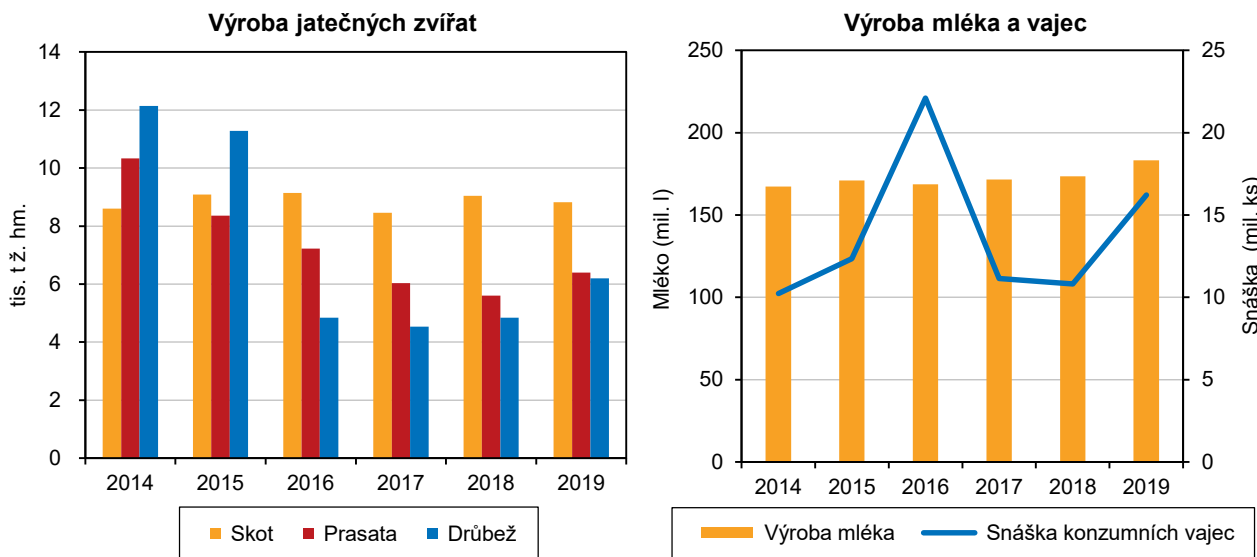

Moravskoslezský kraj nehraje zásadní roli v živočišné produkci

V Moravskoslezském kraji bylo k 1. 4. 2019 chováno podle soupisu hospodářských zvířat 86,1 tis. kusů skotu, 33,1 tis. prasat, 16,4 tis. ovcí, 2,2 tis. koz, 2,8 tis. koní a 957 tis. kusů drůbeže. Tyto výsledky potvrzují, že Moravskoslezský kraj nemá v rámci ČR z pohledu množství chovaných hospodářských zvířat klíčové postavení, o čemž svědčí republikové podíly kraje pohybující se od 2,1 % v případě stavů prasat do 7,7 % u stavů ovcí.

Graf 3.7 Výroba jatečných zvířat, mléka a vajec v zemědělském sektoru Moravskoslezského kraje

Zdroj: ČSÚ

Zvýšila se produkce mléka i snáška konzumních vajec

Výroba mléka dosáhla v kraji v roce 2019 hodnoty 183,2 mil. l a představuje 6,0 % republikové produkce. Meziročně se produkce mléka v kraji zvýšila o 9,6 mil. litrů (o 5,6 %), ve srovnání s rokem 2014 dokonce o 15,9 mil. litrů (o 9,5 %). Průměrná denní dojivost krav v roce 2019 se v krajích pohybovala od 18,5 l v Karlovarském kraji do 24,6 l v Moravskoslezském kraji, což bylo o 1,4 litru více, než činil republikový průměr. Celková snáška konzumních vajec v Moravskoslezském kraji se meziročně zvýšila na 16,2 mil. kusů (nárůst o 50,1 %) a průměrná snáška vajec na 1 nosnici činila 262,9 kusů vajec a meziročně vzrostla.

Produkce jatečného skotu meziročně poklesla, produkce jatečných prasat vzrostla

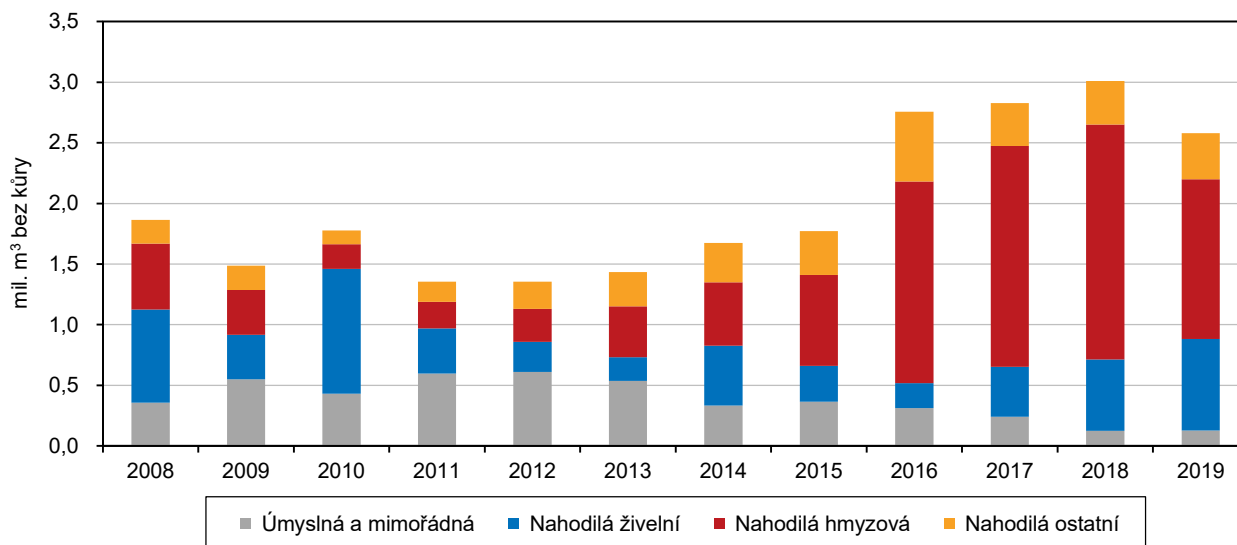
V kraji v porovnání s rokem 2018 klesla produkce jatečného skotu o 2,4 % na 8,8 tis. t ž. hm., ještě výraznější pokles (3,5 %) nastal i na republikové úrovni. Produkce jatečného skotu v průběhu let v kraji kolísala a pohybovala se mezi hodnotami 8,5 a 9,1 tis. t ž. hm. Vedle toho produkce jatečných prasat dosáhla v kraji 6,4 tis. t ž. hm. a byla meziročně vyšší o 14,1 % (v republikovém průměru činil pokles 5,1 %). Proti roku 2014 se však produkce jatečných prasat snížila dokonce o 38,1 %.

Těžba dřeva se v roce 2019 snížila

Těžba dřeva v roce 2019 dosáhla v kraji necelých 2,58 mil. m³ (bez kůry) a meziročně se tak snížila o 429 tis. m³. Moravskoslezský kraj tak byl šestým největším producentem dřeva v Česku. Naprostou většinu (95 % vytěženého dřeva) představovaly jehličnany, konkrétně smrky. Ve sledovaném období bylo dosaženo nejvyšší hodnoty těžby dřeva právě v roce 2018 s 3,01 mil. m³. V letech 2014 až 2015 byla těžba dřeva v kraji výrazně nižší, v průměru cca 1,7 mil. m³ (bez kůry).

Graf 3.8 Těžba dřeva z hlediska vlivu nahodilé těžby v Moravskoslezském kraji

Zdroj: ČSÚ

95 % z celkového objemu těžby dřeva v kraji tvoří nahodilá těžba, zejména hmyzová

Tyto výkyvy v těžbě jsou ovlivněny těžbou nahodilou, což jen dokládá, že hospodářské využití lesa a jeho ekonomický přínos významně závisí na průběhu počasí a povětrnostních podmínkách daného roku. Od roku 2014 jsou objemy zpracované nahodilé těžby jedny z největších mezi všemi kraji v republice, v roce 2019 činily 2,45 mil. m³ (bez kůry), což je 95,0 % z celkové těžby dřeva v kraji. Zatímco dříve (do roku 2011) se jednalo zejména o těžbu živelní, situace se od roku 2012 změnila a větší část připadla na těžbu hmyzovou. V roce 2019 tak bylo zpracováno 754 tis. m³ dřeva (bez kůry) z nahodilé těžby z důvodu živelních příčin a 1 318 tis. m³ dřeva (bez kůry) kvůli hmyzovým kalámitám.

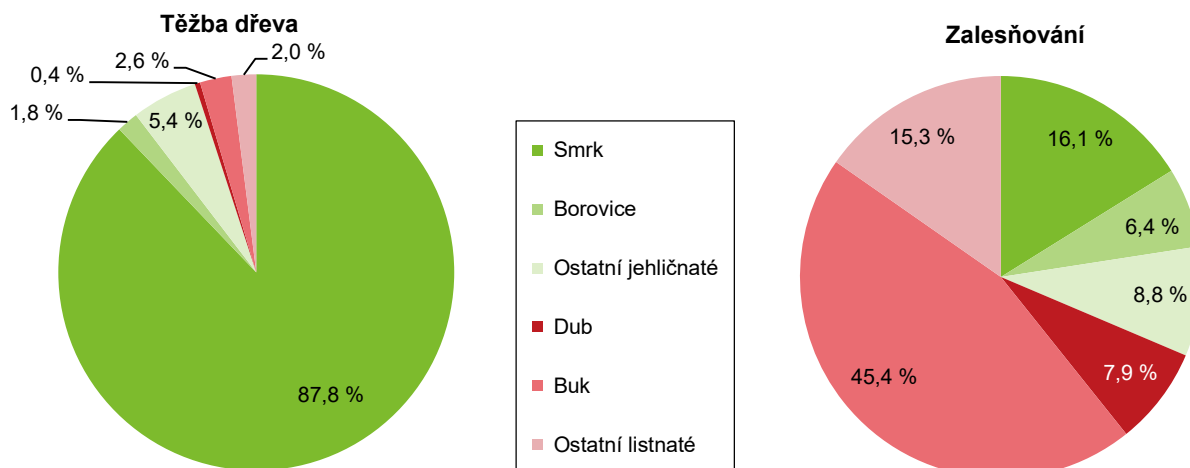

Zalesňování v kraji bylo v roce 2019 nejvyšší za posledních šest let

Skladbu lesních porostů ovlivňuje nejen struktura těžby dřeva, ale i následné zalesňování. V letech 2014 až 2019 bylo v průměru každý rok zalesněno 2 108 ha pozemků, nejvíce v roce 2019 s hodnotou 2 935 hektarů. Jehličnany byly vysazeny na 921 hektarech, z toho smrk tvořil 51,5 % této plochy a borovice 20,4 %. Zalesnění listnatými dřevinami bylo provedeno na 2 014 hektarech, z toho buk tvořil necelých 66,2 % a dub 11,5 %.

Graf 3.9 Těžba dřeva a zalesňování podle dřevin v Moravskoslezském kraji v roce 2019

Zdroj: ČSÚ

Pozn.: těžba v m³ bez kůry, zalesňování v ha

Průmysl

Průmyslové podniky nadále zůstávají významnými zaměstnavateli v kraji

V roce 2019 sídlilo v Moravskoslezském kraji 237 velkých průmyslových podniků (se 100 a více zaměstnanci), tedy o 3 velké průmyslové podniky více než v roce předchozím. Tyto firmy zaměstnávaly 108,1 tis. osob, meziročně se tak počet zaměstnanců v podstatě nezměnil (+51 osob). Průmyslové podniky sídlící v Moravskoslezském kraji ve srovnání s ostatními kraji zaměstnávaly druhý nejvyšší počet osob hned po Středočeském kraji

Průměrná měsíční mzda v kraji nadále rostla

Průměrná hrubá měsíční mzda v moravskoslezských průmyslových podnicích dosáhla v roce 2019 výše 34 207 Kč a byla šestá nejvyšší mezi všemi kraji republiky. Proti roku 2018 mzdy v kraji vzrostly o 4,7 %. Kraj tak zaostal za celorepublikovým průměrem (36 625 Kč) jak výší mezd (o cca 2 400 Kč), tak i jejich meziročním nárůstem (o 1,3 procentního bodu).

Tržby z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy se meziročně snížily

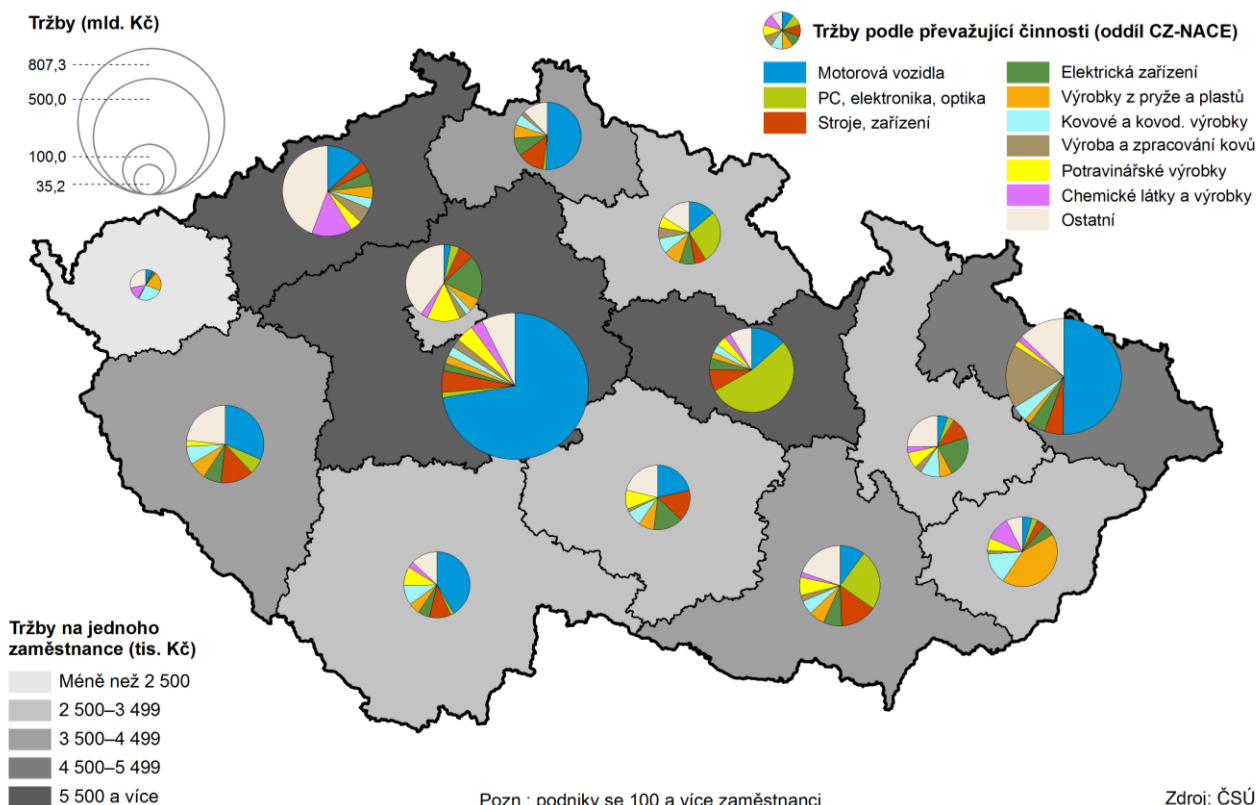
V roce 2019 utržily podniky v Moravskoslezském kraji 535,1 mld. Kč z prodeje vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy, což je o 22,0 mld. Kč méně než v roce 2018. Jednalo se tak o 4,0% pokles tržeb, zatímco v celé ČR meziročně vzrostly o 0,2 %. Podíl tržeb z přímého vývozu na tržbách z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy činil v roce 2019 v Moravskoslezském kraji 59,4 %, meziročně se tak tento podíl snížil o 0,3 p. b. Republiková hodnota tohoto ukazatele činila 61,3 %

Produktivita práce v průmyslových podnicích se meziročně propadla, řadí se však stále k nejvyšším

Produktivita práce (tržby z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy na 1 zaměstnance) v průmyslových podnicích se sídlem v Moravskoslezském kraji se meziročně snížila o 4,0 % na absolutní částku 4 952 tis. Kč. Společně s Královéhradeckým a Jihomoravským krajem tak patřil k jediným regionům, v nichž meziročně poklesla produktivita práce. Největší nárůst produktivity práce pak byl

zaznamenán v Pardubickém kraji (+6,6 %) a v Hl. městě Praze (+5,8 %). Na poklesu produktivity práce se především podílely klesající tržby z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy při zachování srovnatelného počtu zaměstnanců. V mezikrajském srovnání dosáhla produktivita práce v Moravskoslezském kraji 4. nejvyšší hodnoty a v porovnání s produktivitou dosaženou v ČR byla vyšší o 457 tis. Kč.

Tržby z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy zpracovatelského průmyslu v krajích v roce 2019

Energetika

Množství vyrobené elektřiny v Moravskoslezském kraji se meziročně snížila téměř o čtvrtinu

Podle údajů Energetického regulačního úřadu bylo v roce 2019 množství vyrobené elektrické energie v Moravskoslezském kraji 3 892 GWh. Proti předešlému roku došlo ke snížení výroby o 1 210 GWh (pokles o 23,7 %) a jedná se o nejnižší vyrobené množství od roku 2014. V kraji bylo vyrobeno 4,5 % z celkové výroby elektřiny v ČR, čímž zaujímá 7. místo v krajském srovnání. Největší podíl (83,0 %) na výrobě elektřiny v kraji měly parní elektrárny s 3 230 GWh.

Spotřeba elektrické energie v kraji v roce 2019 meziročně poklesla na 8 088 GWh

Spotřeba elektrické energie v roce 2019 meziročně poklesla na 8 088 GWh, čímž zaujala 2. místo ve spotřebě mezi všemi kraji. Podíl spotřeby elektrické energie v Moravskoslezském kraji tak činil 13,6 % spotřeby celorepublikové a od roku 2014 se jednalo o její první pokles. Dle odvětvové struktury se na spotřebě nejvíce podílel průmysl, energetika a dále sektor obchodu, služeb, školství a zdravotnictví a v neposlední řadě domácnosti.

Spotřeba elektřiny v domácnostech na 1 obyvatele meziročně poklesla a je druhá nejnižší v Česku

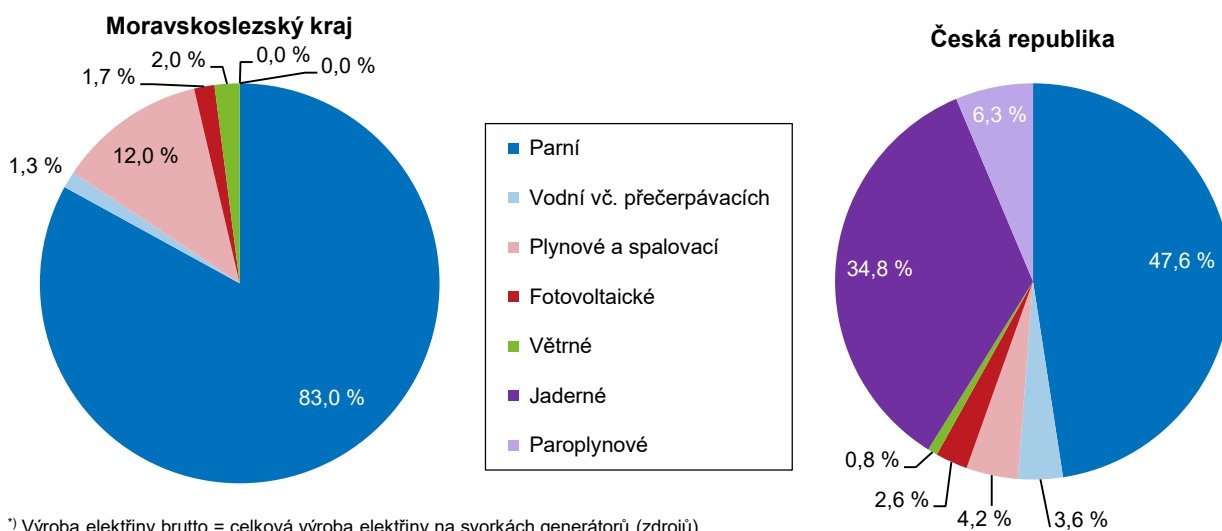
Ve spotřebě elektřiny v domácnostech na 1 obyvatele Moravskoslezského kraje došlo k meziročnímu nárůstu na hodnotu 1 113,8 kWh, přesto se v rámci ČR jednalo o druhou nejnižší spotřebu (nejnižší v kraji Jihomoravském). Průměrná

celorepubliková spotřeba elektrické energie v domácnostech byla 1 430,1 kWh na 1 obyvatele.

Graf 3.10 Výroba elektřiny brutto^{*)} podle technologie elektráren v roce 2019

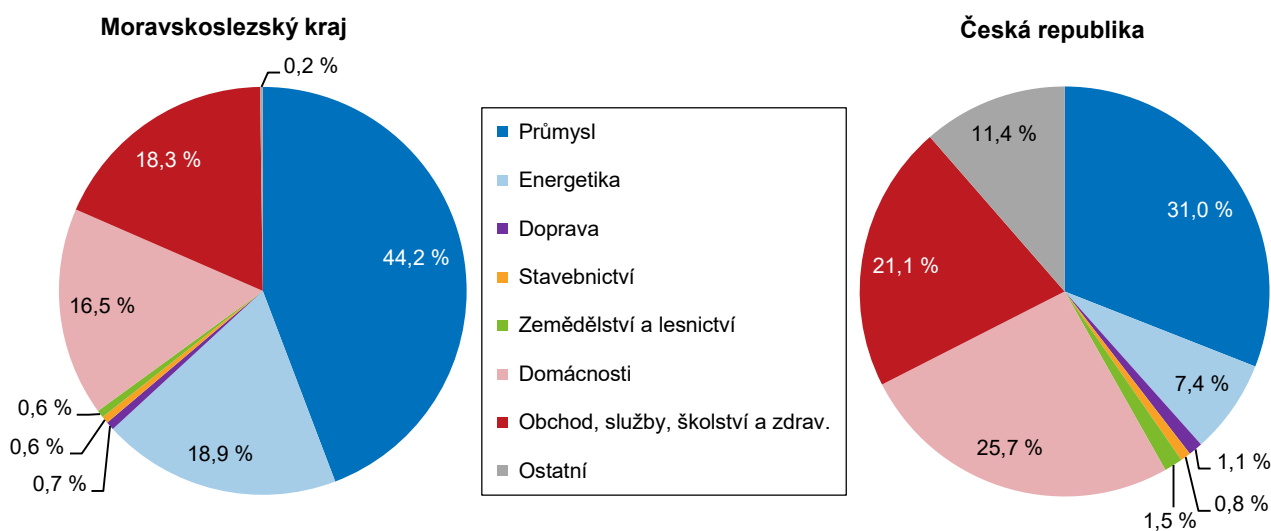
Pramen: ERÚ

^{*)} Výroba elektřiny brutto = celková výroba elektřiny na svorkách generátorů (zdrojů)

Graf 3.11 Spotřeba elektřiny netto^{*)} podle odvětví spotřeby v roce 2019

Pramen: ERÚ

^{*)} Spotřeba elektřiny netto = spotřeba elektřiny v odběrných místech provozovatelů regionálních distribučních soustav a spotřeba subjektů přímo napojených na danou výrobu

Spotřeba zemního plynu proti roku 2018 vzrostla

V roce 2019 se spotřebovalo v Moravskoslezském kraji 891,8 mil. m³ zemního plynu a meziročně se tak spotřeba zvýšila o 1,6 %. Spotřeba zemního plynu v kraji představovala 10,6 % z celkové spotřeby v ČR, a v GWh činila 9 515,7 GWh. V porovnání s rokem 2018 vzrostla o 147,7 GWh. Na spotřebě zemního plynu se nejvíce podíleli velkoobdobatelé (54,8 %), v pořadí druhé byly domácnosti (24,7 %).

Nejvyšší spotřebu zemního plynu vykazuje Ústecký kraj

Nejvyšší podíl spotřeby zemního plynu z celkové spotřeby v ČR byl zaznamenán v krajích Ústeckém (17,8 %), Středočeském a Jihomoravském (shodně 12,5 %). Moravskoslezská spotřeba se v mezikrajském srovnání umístila na čtvrtém nejvyšším místě (podíl 10,6 %). Nejvyšší spotřebu na 1 konečného zákazníka

7 117,3 m³ vykazoval Ústecký kraj. V Moravskoslezském kraji dosáhla spotřeba na 1 zákazníka 2 460,5 m³ (třetí nejvyšší spotřeba v rámci krajů).

Také spotřeba zemního plynu v domácnostech na 1 odběratele byla druhá nejvyšší

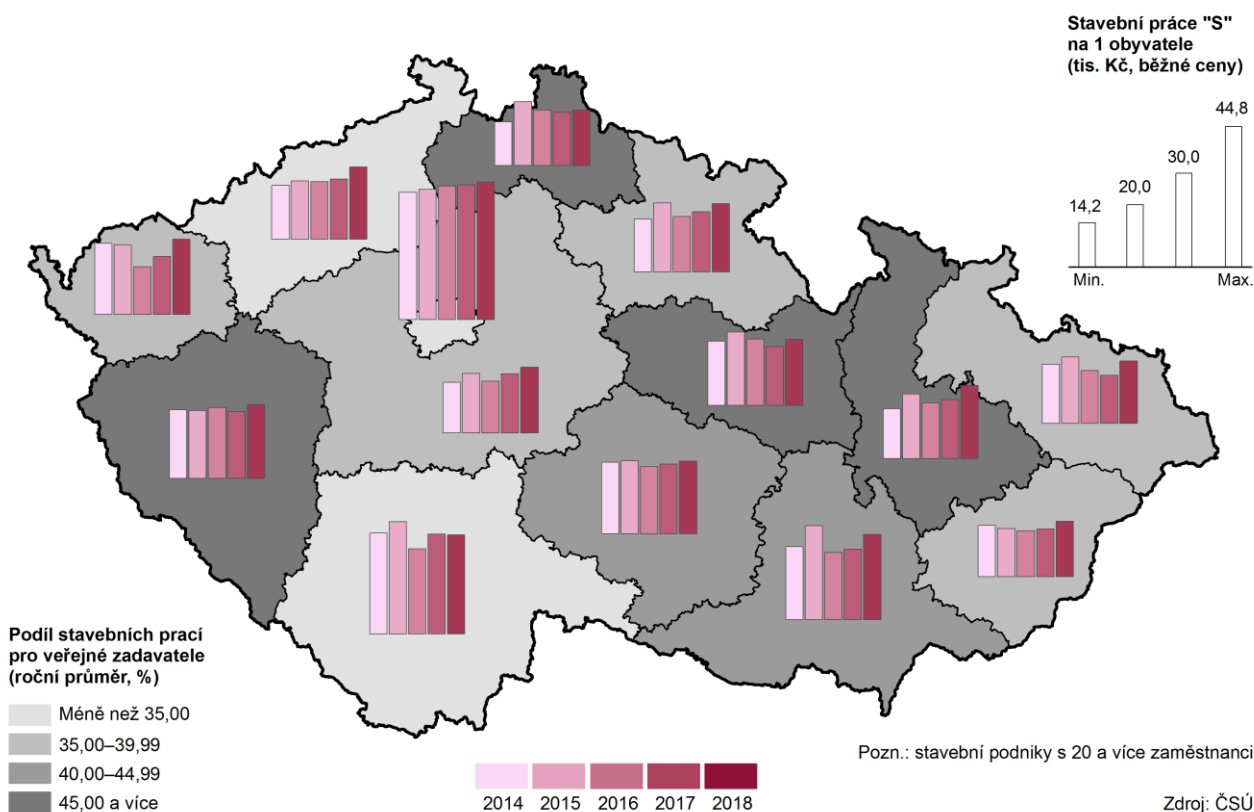
Spotřeba zemního plynu v domácnostech na 1 odběratele byla nejvyšší v krajích Středočeském (1 068,3 m³) a Jihomoravském (1 028,2 m³). V Moravskoslezském kraji činila tato spotřeba 608,2 m³ a v rámci krajů byla druhá nejvyšší.

Stavebnictví, stavební povolení, bytová výstavba

Počty zaměstnanců ve stavebních podnicích vzrostly

V Moravskoslezském kraji v roce 2019 sídlilo celkem 49 stavebních podniků s 50 a více zaměstnanci, pracovalo v nich přes 5,3 tis. osob. Počet zaměstnanců se proti roku 2018 zvýšil o 50 osob, tj. o 0,9 %. Průměrná měsíční mzda v těchto podnicích Moravskoslezského kraje dosáhla částky 31 725 Kč, proti roku 2018 vzrostla o 2 379 Kč, tj. o 8,1 % a proti průměru ČR byla o 7 761 Kč (o 19,7 %) nižší.

Stavební práce "S" podle kraje místa stavby v letech 2014 až 2018

Základní stavební výroba a stavební práce dle dodavatelských smluv proti předešlému roku rostly

Základní stavební výroba (ZSV) ve výši 10,4 mld. Kč v roce 2019 představovala 5,9 % objemu ZSV v ČR. Proti roku 2018 to bylo zvýšení o 0,927 mld. Kč (o 9,8 %). Podniky s 20 a více zaměstnanci realizovaly na území Moravskoslezského kraje v roce 2018 stavební práce „S“ dle dodavatelských smluv ve výši 24,4 mld. Kč (meziroční nárůst o téměř 5,6 mld. Kč, tj. o 29,5 %).

V kraji bylo vydáno 7 818 stavebních povolení s orientační hodnotou cca 28,5 mld. Kč

V roce 2019 bylo stavebními úřady v Moravskoslezském kraji vydáno 7 818 stavebních povolení s celkovou orientační hodnotou staveb 28 507 mil. Kč. Počet vydaných stavebních povolení se meziročně zvýšil o 4,8 %. Od roku 2014 nedošlo k nárůstu počtu vydaných stavebních povolení pouze v roce 2018.

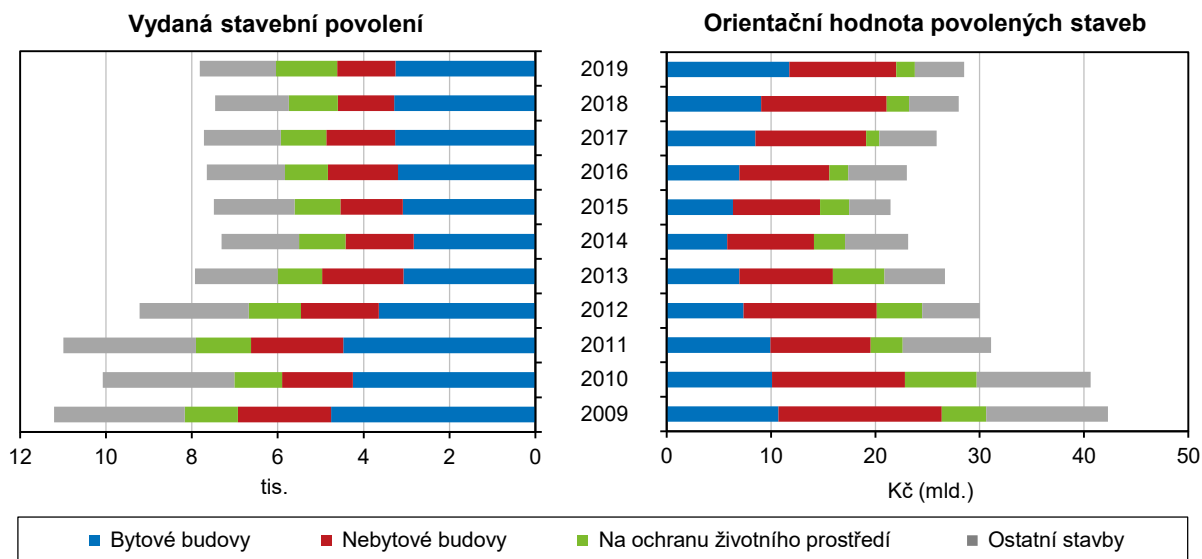
Orientační hodnota stavebních povolení rovněž zaznamenala meziroční nárůst o 1,8 %.

Téměř 60 % stavebních povolení bylo vydáno na bytové a nebytové stavby

Nejvíce stavebních povolení v kraji směřovalo na stavbu bytových budov (3 259), přičemž více povolení bylo na novou výstavbu bytových budov (1 924), než na změny již dokončených staveb (1 335). Bylo povoleno více změn dokončených nebytových prostor (930) než nových staveb nebytových budov (430). Na ochranu životního prostředí bylo vydáno 1 420 povolení a na ostatní stavby 1 779. Průměrná orientační hodnota na jedno vydané stavební povolení v kraji dosáhla 3 646 tis. Kč.

Graf 3.12 Vydaná stavební povolení podle druhu stavby v Moravskoslezském kraji

Zdroj: ČSÚ

Ve všech okresech kraje se meziročně zvýšil počet vydaných stavebních povolení

Meziroční nárůst počtu stavebních povolení zaznamenaly všechny okresy Moravskoslezského kraje, ale orientační hodnota vydaných stavebních povolení se zvýšila pouze ve čtyřech z nich, konkrétně v Bruntálu, Novém Jičíně, Opavě a Ostravě. Nejvíce staveb bylo povoleno v okrese Frýdek-Místek (1 746) s orientační hodnotou 6 051 mil. Kč. Naopak nejméně stavebních povolení bylo vydáno v okrese Bruntál (624) v hodnotě 2 469 mil. Kč. Nejvyšší hodnota staveb ve výši 7 679 mil. Kč je očekávána v okrese Ostrava-město, přičemž průměrná hodnota na jedno stavební povolení dosáhne cca 6 mil. Kč.

V roce 2019 bylo v kraji zahájeno nejvíce bytů od roku 2008

V roce 2019 se začalo v Moravskoslezském kraji stavět 3 482 nových bytů, což je o 30,7 % více než v předešlém roce. Tímto počtem zahájených bytů se zařadil Moravskoslezský kraj na čtvrté místo v republice za Středočeský kraj, Prahu a Jihomoravský kraj. Z celkového počtu zahájených bytů v ČR bylo v kraji zahájeno 9,0 % bytů. V rodinných domech bylo zahájeno 2 023 bytů, což bylo o 64 více než v uplynulém roce, nárůst činil 3,3 %. V bytových domech bylo v roce 2019 zahájeno 608 bytů (proti předchozímu roku znatelné zvýšení o 424 bytů, tj. o 330,0 %). Zvýšila se rovněž zahájená výstavba bytů v nástavbách, přístavbách a vestavbách k bytovým domům na 171 bytů (o 45 bytů, tj. o 35,7 %) a v domovech-penzionech a domovech pro seniory na 102 bytů (o 76 bytů, tj. o 392,3 %). Jediným druhem, který zaznamenal meziroční pokles zahájených bytů o 31,5 % (z 203 na 139 bytů), tak byly byty v nástavbách, přístavbách a vestavbách k rodinným domům.

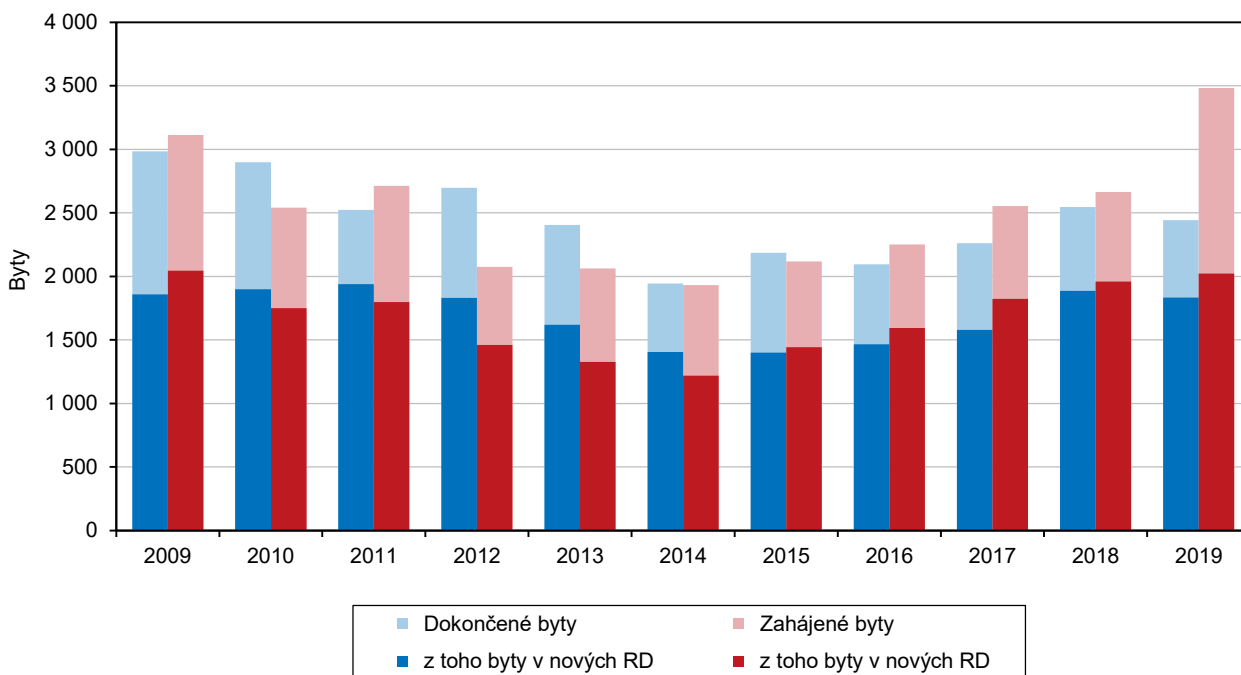
Nové byty v rodinných domech se staví nejčastěji v okrese Frýdek-Místek

Téměř čtvrtina všech zahájených bytů v kraji byla evidována v okrese Ostrava-město (celkem 850 bytů), z nich bylo zahájeno v rodinných domech 324 bytů a v bytových

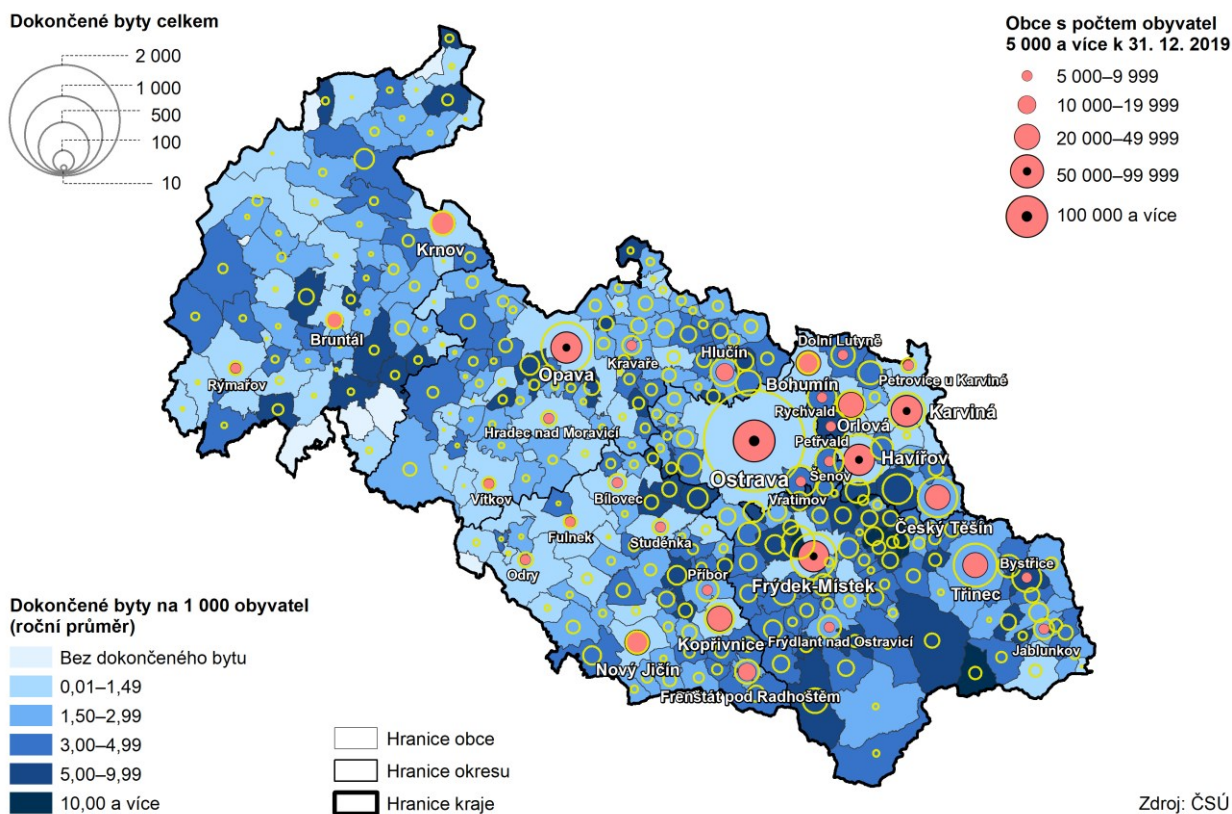
domech 275. Nejméně zahájených bytů bylo evidováno v okrese Bruntál (celkem 269 bytů). Tradičně nejvyšší počet nových bytů v rodinných domech byl zahájen v okrese Frýdek-Místek (638 bytů).

Graf 3.13 Bytová výstavba v Moravskoslezském kraji

Zdroj: ČSÚ

Bytová výstavba v obcích Moravskoslezského kraje v letech 2014 až 2019

Počet dokončených bytů
v roce 2019 klesl

Celkový počet dokončených bytů v roce 2019 na území Moravskoslezského kraje činil 2 442 bytů. Meziročně jich bylo dokončeno o 105 méně, což odpovídá poklesu o 4,1 %. V kraji bylo dokončeno 6,7 % bytů z celkového počtu ČR. Tři čtvrtiny bytů (1 833 bytů) bylo dokončeno v rodinných domech. Nárůst o více než čtvrtinu (o 25,9 %) byl zaznamenán u dokončených bytů v bytových domech, kterých bylo dostavěno 214. Dokončené byty v nástavbách, přístavbách a vestavbách k rodinným domům (85 bytů) zaznamenaly pokles proti předchozímu roku o 16,7 %. Rovněž dokončené byty v nástavbách, přístavbách a vestavbách k bytovým domům (90 bytů) zaznamenaly pokles o 25,0 %. V domech-penzionech a domech pro seniory bylo dokončeno na 52 bytů

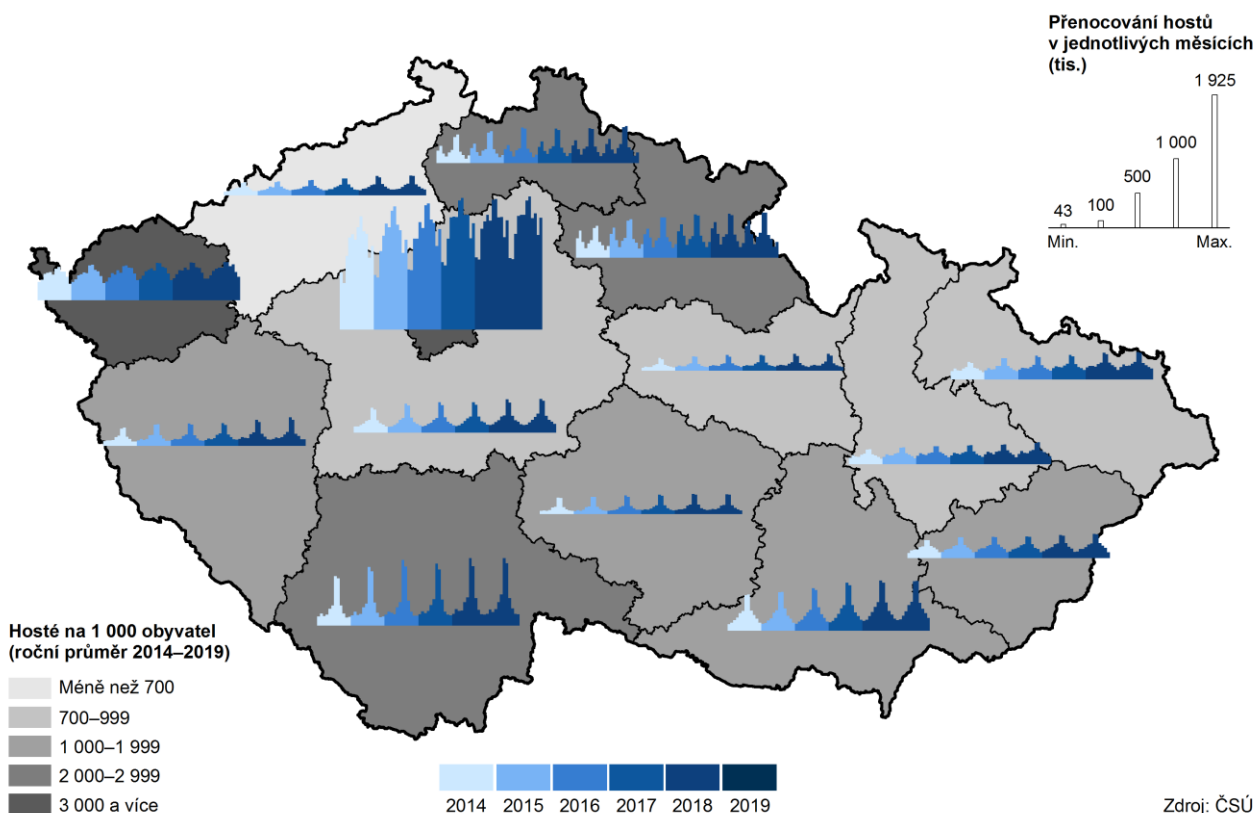
Více než čtvrtina ze všech dokončených bytů (647 bytů) byla evidována v okrese Frýdek-Místek, a to především formou nových bytů v rodinných domech (552 dokončených bytů).

Cestovní ruch

V hromadných ubytovacích
zařízeních v kraji se poprvé
ubytovalo více než milion
hostů

V roce 2019 se ubytovalo v hromadných ubytovacích zařízeních kraje 1 015,7 tis. hostů, což znamená meziroční nárůst o 10,3 %. V kraji se tak poprvé ubytoval více než jeden milion hostů. Z celkového počtu hostů v ubytovacích zařízeních v ČR jich nejvíce navštívilo Hl. m. Prahu (36,6 %), podíl ubytovaných v Moravskoslezském kraji činil 4,6 %.

Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních v krajích v letech 2014 až 2019

Domácí hosté stráví
v hromadných ubytovacích
zařízeních v kraji průměrně
3 noci

V 613 zařízeních v regionu strávili hosté 2 846,8 tis. nocí. Celkem 216,5 tis. hostů z ciziny (nerezidentů) se ubytovalo na 514,1 tis. nocí. Průměrný délka přenocování v jejich případě činila 2,4 noci. Většina ubytování se týkala domácích hostů

(rezidentů), kterých bylo 799,3 tis.. Ti strávili v regionu 2 332,7 tis. nocí. Průměrná doba přenocování u nich činila více jak 2,9 noci. Čisté využití lůžek v hotelech a podobných ubytovacích zařízeních v regionu dosáhlo 36,5 %, využití pokojů 35,5 %.

Nejvíce zahraničních návštěvníků přijíždí ze sousedních zemí

Nejvíce zahraničních hostů v roce 2019 přijelo do Moravskoslezského kraje ze Slovenska. Druhou nejpočetnější skupinou zahraničních turistů byli stejně jako v předchozím roce Poláci a na třetím místě to byli návštěvníci z Německa.

Doprava

Silniční síť v kraji nedoznává výrazných změn

Pro silniční dopravu bylo podle údajů Ředitelství silnic a dálnic ČR v Moravskoslezském kraji v roce 2019 využíváno 3 480 km silnic a dálnic. K 1. lednu 2016 došlo ke změně zákona o pozemních komunikacích, na jejímž základě byla většina rychlostních silnic změněna na dálnice II. třídy (40 km). Po této změně je síť pozemních komunikací v Moravskoslezském kraji tvořena 100 km dálnic (60 km dálnic I. třídy a 40 km II. třídy) a 3 380 km silnic (630 km silnic I. třídy, 847 km silnic II. třídy a 1 902 km silnic III. třídy). Hustota silniční a dálniční sítě kraje je 64,1 km na 100 km² a ve srovnání s ostatními kraji je 6. nejnižší.

Meziroční nárůst byl především zaznamenán v počtu osobních automobilů a motocyklů

Ke konci roku 2019 bylo dle Centrálního registru vozidel v Moravskoslezském kraji evidováno celkem 564 966 osobních vozidel včetně dodávkových. Dále pak bylo evidováno 61 456 nákladních automobilů, 372 silničních tahačů, 4 579 návěsů, 2 163 autobusů a mikrobuseů, 99 149 motocyklů a 2 697 speciálních vozidel. Meziroční nárůst byl zaznamenán především v počtu osobních automobilů (+2,7 %) a motocyklů (+2,8 %).

Nejméně osobních aut na 1 000 obyvatel je v Moravskoslezském kraji

Pro porovnání počtu vozidel v jednotlivých krajích lze využít přepočtený počet osobních automobilů na 1 000 obyvatel. Z tohoto srovnání pak Moravskoslezský kraj vychází s počtem 471 osobních automobilů na 1 000 obyvatel na posledním místě a za celorepublikovým průměrem zaostával o 83 automobilů. Nejvíce osobních vozidel na 1 000 obyvatel bylo naopak evidováno v Praze s počtem 715 aut.

